

HRVATSKI LIST u nakladnoj kući KAMPOTIC u Puli trg Gustoza 1. Uredništvo: Sisačka ulica br. 24. Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju. Ček. rač. aus. post. št. 26.795.

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

Broj 1074.

U Puli, ponedjeljak 8. srpnja 1918.

Godina IV.

Boljševici i Rusija.

Vijesti, što dolaze iz Rusije, dopuštaju zaključak, da se između Njemačke i boljševičke vlade postigao potpuni sporazum. To proizlazi iz različitih na oko malo važnih, ali u suštini veoma zanimljivih vijesti; ne radi se samo o predaji crnomorskog brodovlja Nijemaca. Imade i drugih činjenica, koje se u našim novinama prešućuju. U ostalom radi njemačka vlada veoma pametno, ako se drži Trockoga, Lenina i njihovih prijatelja, jer nema sumnje, da se od ostalih ruskih stranaka i političara ne može nadati ničemu boljemu. Trocki, Lenin i drugovi rade, kao da bi bili plaćeni agenti. Ma da se za to ne može pridonijeti dokaza, jer se ne može proviriti u tajne arhive, nijesu krivi oni, na koje čini njihov postupak takav utisak.

Izgleda, da se zadaća boljševika sastoji u podržavanju anarhističkih prilika u Rusiji. Anarhiju se može međutim podržavati samo nasilničkim sredstvima, a zemlja, koja je kroz stogodišnja stajanja pod carističkim jarmom, podvrgla se gotovo pasivno boljševičkom teror. Boljševici nijesu demokratska ili radnička stranka. Njih ne vodi kakav proletarski ideal. Ostali su vjerni svojim učiteljima, njemačkim socijaldemokratima, kojima služe teorije samo kao izlika za sebične težnje. U Moskvi se ne vodi ni demokratska niti socijalna politika; vodi se politika u interesu Lenina i Trockoga i njihovih pomagača. Nije to pokret jednog nesretnog staleža, koji hlepi za boljim životom. Pokret je do beskarakterne i međunarodne ruje, kojoj je svaki poredak i rad mrzak, a pogotovo republikanski i revolucionarni, kojim nudja manje prilika za izrabljivanje svojih preživjelih frazeologija.

O ruskim prilikama vlada kod nas nejasnost i nezvjesnost. Kažu, da je između Rusije i središnjih vlasti prekinut svaki saobraćaj i da je vanredno oštećena izmjena vijesti. Smatrali smo ove navode istinitima. A danas znamo, da se nam u Beču i Berlinu uskraćuju u mnogo većoj mjeri točnije vijesti o Rusiji nego li u Petrogradu i Moskvi. U Moskvi bio je 6. t. mj. počinjen politički zločin. Istoga dana doznali smo vijest čak u Puli. Da je Rusija hermetički zatvorena, kako je prikazuju službena vrela, bilo bi to sigurno nemoguće. Na drugoj su strani napadali kategorički dementi o izvještajima u Rusiji, koje dodavaju katkada dopisni ured i Wolffsbureau nepovoljnim brzojavkama iz Rusije, iz čega se može zaključiti, da su vodeći krugovi veoma dobro obaviješteni o prilikama i dnevnim događajima u Rusiji, jer bi tim uredima bila inače oteta mogućnost poricanja kojegod vijesti.

Nevidivo ali osjetljivo prede i plete se za kull-sama naše velike politike novo tkivo su Rusijom. Što će se dotkati, o tome se ne može ništa stasnoga kazniti. Medjutim se moramo držati samih činjenica, koje nam vele, da se u Rusiji pojavio češko-slovački pokret, uz koji prlanjaju sve ruske stranke osim boljševičke oligarhije. Sve stranke u Rusiji, bez razlike mišljenja, ujedinile se pod lozinkom uspostave Rusije. Kao protupokret nastupili su austro-ugarski zarobljenici njemačke narodnosti, koji se rame o rame bore sa boljševicima. Neke vijesti javljaju, da su ovi zarobljenici zaposjeli Irkutsk i prekinuli spoj Čeho-Slovaka sa Vladivostokom, gdje je sovjetska vlada bila svrgnuta po istim Čeho-Slovacima. Izgleda, da su se u Vladivostoku iskrcali Japanci, koji su prema jednoj najnovijoj vijesti već tvorno nastupili protiv boljševika u obranu nekog istočnjačkog plemena. Sa Japancima iskrcali su se također Englezi sa murmanskoj obali i u Arhangelsku, tako da se sjeverna ruska obala nalazi u njihovom posjedu, što je razvidno također iz toga, što da su boljševici progasili u Murmanu i u Arhangelsku ratno stanje. Boljševici običavaju naimo proglašavati ratno stanje uvijek u onim područjima, koja su izgubili ili kojima prijehi takva pogibe, da ih se može barem za neko vrijeme smatrati izgubljenim.

Protiv ovih pokreta čitaje se boljševici mobilizacije. Da je ova mobilizacija imala uspjeha, bilo bi danas milijuna vojnika pod oružjem. Ali do sad su postigli većih uspjeha austro-ugarski zarobljenici u skrajnoj Sibiriji, nego ova milijunska crvena garda. Iz toga se daje zaključiti, da je poziv Trockoga ostao, kao što i svaki boljševički čin, samo teatralna gesta bez posljedica i bez uspjeha.

U Rusiji se pripravlja važni događaji, o kojima znamo manje, nego li što bi mogli znati.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 7. (D. u.) Službeno se javlja: Pošto se ušće Piave ne bi bilo dalo držati bez teških gubitaka, povukli smo naše, tamo boreće se čete, na položaj nasipa na istočnom brijegu glavnog toka

rijeke. Kretanje izvršilo se u noći od 5. i 6. srpnja. Neprijatelj je sinoć tragao na rijeci za nama. Istočno od Monte Pertica suzbila je junačka otočska pješaka pukovnija broj 79 u krvavim bojovima izbliza talijanske navale. — U Albaniji napali su između Devolija i Osuna Francuzi i Talijanci na naše gorske položaje. Tečajem bojeva uspjelo je neprijatelju na dva mjesta postići nekoje uspjehe, koje smo mu opet oteli protunavalom. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 7. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Na bojnim frontama između Ysere i Marne privremeno živahna bojna djelatnost. Zapadno od Chateau-Thierry napali su Francuzi i Amerikanci, unatoč njihovim ponovnim neuspjesima, opet i sa jačim silama. Navale su se izjalovile. Ljuti su bojevi trajali do kasno u noći. Gubici su neprijatelja polag vijesti četa opet teški. Na gornjim sivo Vogeza suzblili neprijateljski sunak na Hillsenfirštu. — Poručnik Kroell polučio je svoju 30., a poručnik Kornecke svoju 21. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Rat.

Francuski izvještaj od 6. srpnja popodne: Francuska su odijeljena provallia u njemačke linije te dopremila zarobljenika. Više se njemačkih napadaja izjalovilo kod žume Chaume i u amerikan-skim odsjecima kod Liveeya i u Vogeza. Noć je na ostalim dijelovima fronte prošla mirno.

Engleski izvještaj od 5. srpnja u jutro: Ukupni broj zarobljenika dopremljenih sa uspjelog poduzeca od četvrtka na Sommi prelazi 1300. Od plijena prebrojili smo do sad i njemački poljski top, 100 mitraljeza i nekoliko opkopnih mužara. Njemačka protunavala na nove položaje istočno od Hamela u noći od 4. t. mj., bila je suzbljena. Izveli smo uspjeli nasrtaj u odsjeku Beaumont-Hamel te smo suzblili pokušaj navale u blizini Strazeelea.

Engleski izvještaj od 5. srpnja na večer: Broj zarobljenika, učinjenih kod jučerašnjeg poduzeca na Sommi, nadilazi 1500. Izim neznatne topničke djelatnosti u okolici brda Scherpen ništa nova.

Engleski izvještaj od 6. srpnja u jutro: Kod poduzeca ophodnja u okolici Yperna dopremili smo nekoliko zarobljenika. Neprijateljsko je topništvo djelovalo između Villers-Bretonneuxa i Ancre.

Engleski izvještaj od 6. srpnja na večer: Australci su pomaknuli svoje linije u noći na 5. srpnja sjeveroistočno od Villers-Bretonneuxa na fronti od 2000 jarda unaprijed. Lancashirske su čete nasrnule uspješno kod Hingesa te dopremile nekoliko zarobljenika.

Talijanski izvještaj od 5. srpnja: Na donjoj smo Plavi suzblili žestoku zračnu navalu neprijatelja te razorili nova središta neprijateljskog otpora. Mi smo i nadalje zaposjedali područje jugoistočno od Chesa Nuova i sjeverno od Cave Zuccherine, kod čega smo dopremili 419 zarobljenika, bateriju od 6 obica, kalibra 105 mm i brojne strojne puške. Sjeveroistočno od Grappe provallia su naša odijeljenja iz topničke pripreme u neprijateljske jarke na gornjem koncu doline Calcino. Neprijatelj je uzvratilo sa žestokom paljbom svojih baterija te je poduzeo ogorčene protunavale, koje su dovele sve do šakanja, a da nam nije mogao preoteti uspjehe, koje smo si stekli na vratima Saltona. Dopremili smo 30 zarobljenika, među njima 6 časnika i 6 mitraljeza. Na asijskoj smo visoravni suzblili dvije protunavale neprijatelja, kod čega smo neprijatelju zadali teških gubitaka. Englesko je odijeljenje prenerazilo i uništilo neprijateljsku postojanku kod Canova. Tečajem zadnjih smo dana oborili 10 ljetala i 3 pripeta balona neprijatelja.

Belgijski izvještaj: Topnička djelatnost od različite jakosti. U noći od 3. na 4. srpnja prodrle su naše čete u neprijateljske položaje sjeverno od Kippea. Zarobile su 43 momka i zaplijenile 2 strojne puške. Velik broj Nijemaca bio je usmrcen. Danas poslije podne dopremila je naša ophodnja, koja je izvidjela u neprijateljskim linijama, 5 zarobljenika.

Turski izvještaj od 5. t. mj. javlja: Sa različitih bojišta ništa osobitoga.

Reuterov ured javlja od 6. t. mj.: Zapovjedništvo zračnih bojnih sila saopćuje: U jutro 5. lipnja napala

su naša ljetala željezničku stanicu u Coblenzu. I kodvor u Zeebrüggeu bio je bombardovan sa velikim uspjehom. Iznad Zeebrüggea napala su neprijateljska ljetala žestoko naše aeroplane. Naša su se ljetala povratila sva neoštećena.

Raprezentančna je kuća prihvatila rezoluciju, kojom ovlašćuje Wilsona, da stavi brzojavne i telefonske sveze pod državnu kontrolu.

* **Parlamentarni položaj.** Nijemci su već žrtvovali Seidlerovu osobu. Sada traže većinu. Pošto se ne nadaju više pridobiti Poljaka za svoje protuslavenske i protodemokratske nacerte, pregovaraju sada sa njemačkim i naravski i talijanskim „internacionalcima“, od kojih zahtijevaju, neka glasuju za proračun i za ratne kredite. Za ratne kredite ne mogu niti njemački socijalni demokrati da glasuju i to jer se boje svojih pristaša. Radi toga kušaju njemačke stranke pridobiti socijalnu demokraciju samo za proračun. Njemački bi socijaliste odmah glasovali vladi proračun i sve, što od njih traže, samo da nema izbornika, kojima je duzlogrdio rat i koji im ne bi toga nikada oprostili. Mi svi znamo, da je socijalno-demokratska oporba odavna već tek prividna i da vodje njemačke socijalne demokracije prosvjeduju samo, da markiraju svoju oporbu. U srcu bili bi također njemački socijalni demokrati pripravljeni, potopiti naš narod u žilci vode, jer nijesu ni za dlaku manje nacionalistički od njemačkih građanskih drugova, što se pokazalo u njihovom praktičnom radu. Nije radi toga isključeno, da će i tog puta Renneri spasavati Seidlera iz neprilika. U ostalom ne bi žrtvovali niti prestiža, za koji su neke države vodile i krvave ratove, jer su ga već izgubili. — Ali ređbi, da Nijemcima nije ni to išlo za rukom. Inače si ne možemo protumačiti ovu vijest, koju šire njemačke novine: Kako javlja „Parlamentskorrespondenz“ započela su pregovaranja između parlamentarnih stranaka, tako osobito između njemačkih građanskih i slavenskih stranaka te izgleda da se razvijaju veoma povoljno. To će se opaziti također na vijećanju predsjednika stranaka u srijedu. Tvrdi se svom izvjesnošću, da će kabinet Seidlerov stupiti 16. t. mj. pred parlament. — To bi značilo, da će Seidler ostati. Ali službene korespondencije su od pamtljivjeka bile uvijek optimističke.

* **Kühlmann u volikom glavnom stanu.** Wolffov ured javlja od 7. srpnja: Državni tajnik dr. von Kühlmann zaputio se na večer u veliki glavni stan.

* **Glasine.** Bečke novine vele, da su vijesti, koje dolaze iz Rima i Pariza o promijenama na visokim zapovjedničkim mjestima austro-ugarske armije, puke izmišljotine. Vijesti se očividno šire u krugovima sporazuma u interesu pučkog raspoloženja, a njihovo turanje u svijet pripada k spletkama naših neprijatelja, o kojim je nedavno kazao dr. von Seidler, da se ne žacaju služiti se svakim sredstvom, samo da bi uskolebali našu državu.

* **K umorstvu grofa Myrbacha.** Wolffov ured javlja iz Berlina od 7. t. mj.: Raspravljajući o umorstvu grofa Myrbacha, izražuje štampa jednodušno duboko žaljenje zbog atentata. Isto tako jednodušno zastupa novinstvo mišljenje, da se nedjelo mora svesti na spletke sporazuma, koja nastoji svakim sredstvom, kako bi posijala neprijateljstvo između Njemačke i sovjetske vlade. Njemačka će se vlada čuvati, da bi ovaj atentat, kojega nijesu zakrivilo boljševici, smatrala kao povod za nova neprijateljstva protiv sovjetske vlade.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Jedan Rus, koji je prispio u Bengen, sa parobrodom „Oporto“, izjavio je novinarima, da se je na istom parobrodu vozila i ruska carska obitelj, kojoj je uspjelo da umakne, kada su je otpremili iz Jekaterinburga u Perm. Da li se je medju članovima obitelji nalazio i bivši car Nikolaj, toga Rus nije htio da kaže, tek je izjavio, da će se o caru doskora čuti.

Polag vijesti iz Kijeva krca se u luci Crnog mora, Melitopolu, sada 8000 tona žita za Austriju, u prvom redu za Beč.

Petrogradska brzojavna agentura javlja: Kod ovdjašnjih je izbora bilo izabrano 32 boljševika i 2 socijalna revolucionarca lijevice.

„Times“ javljaju iz Tokia: U Tokio su stigle vijesti o ubijanju Čeho-Slovaka, što padaju u austro-ugarske ruke. Vodja Čeha, pukovnik Hurban, koji je u trajnoj brzojavnoj vezi sa Masarykom u Washingtonu, izjavio je, da će se Česi laćati strašnih repre-

sa'ija, ne budu li prestali austrijski zločini. Hurban

Pol'ag „Epoche“ stić će Kerenki naredne sed-

Prema amsterdamskom listu javljaju „Times“ iz Tokia: Sovjetske su čete, proganjajući čete Seme-

Amsterdamski list doznaje, da „Times“ donose

Kako javlja „Oberschlesischer Courier“ smak-

Javljaju iz Odese: U južnoj se Ukrajini po-

Zenevake novine javljaju, da se je sovjetska

Iz slavenskog svijeta.

Iz Poljske. Krakovski „Naprzod“ do-

Proglasi u hrvatskom jeziku u Mediji-

skom jeziku. Ono malo šovinista i (zaplijenjeno)

Domaće vijesti.

S aprovizacije. Danas, 8. srpnja, dobivat će se

„Moderna knjižnica“. Novo prispjelo knjige

Predaja namještaja izloga. Trgovačko-obrtnička

Izložba nadomjestaka za kožu (uenje). Trgo-

Dnevne vijesti.

Quo vadis Austria? „Union“, organ češkog ve-

Uredjenje obrtne škole u Osijeku. Na sjednici

Našoj obali prijeli pogibelj. Admiral Degony,

Novi turski sultan Mehmed V. rodio se u

tursku carevinu. U prvom redu dočekale su ga

Prosvjeta.

„Književni Jug“. Izšao je 12. broj „Književnog

Protualkoholni pokret. Primiti smo 5 i 6. ovo-

Poruke iz uprave.

Gospodinu župniku G. u B. Glade na kuku-

Poziv

redovitu glavnu skupštinu

Višnjanskog društva za štednju i zajmove

Malu oglasnik

KINO CRVENOG ERIZA

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

„Barun u Italijama“

veseloigra u 3 čina.

Fabrikacija oćijela.

Početak:

2:45, 3:55, 5:05, 6:15 i 7:25.

Ulazne cijene za ovaj film:

I. mjesto K1 20; II. mjesto 60 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržava pravo

2 dobra magarea s upa

sa kolima.

prodaju se kod Krištanca,

Monte Busoler, Sišanska

ulica.

Rabljeno pokucstvo

kupuje i prodaje tvrtka

FMF Barbanč

Sišanska ulica.

Velik izbor

listovnog papira

u mapama i kutijama

preporuča

Jos. Krmptić - P. Ia.

Pojedin

CIJENA lista: U pr

godina IV.

Francuska pod lozinkom

U zastarje svaka misao iz